

گزارش سمینار سفیران مرز پر گهر

تاریخ ۲۰ آذر ماه ۱۳۹۲

شبکه اجتماعی کارآفرینان

www.karnonet.com

همه چیز از آنجایی شروع شد که در یک عصر دل انگیز تابستانی، خبر قبولی خود را در مقطع کارشناسی ارشد شنیدم و از خوشحالی در پوست نمی گنجیدم چرا که در اولین رشته-شهر انتخابی ام قبول شده بودم، رشته ای کاملاً ناآشنا و در عوض دانشگاهی کاملاً آشنا و به نام. بله، من در رشته مدیریت کارآفرینی با گرایش بین الملل مجوز ورود در یکی از بهترین دانشگاه های ایران را دریافت کرده بودم بی آنکه بدانم کارآفرینی چیست و کارآفرین کیست!

مدت کوتاهی از شروع ترم نگذشته بود که ضمن آشنایی با مبانی کارآفرینی در دروس جبرانی و اصول پیشرفته آن در دروس اصلی، موظف شدم که به عنوان بخشی از پروژه عملی، در یک سمینار یا همایش مرتبط با کارآفرینی شرکت کرده و گزارش مکتوبی از آن ارائه دهم. راستش با سابقه ی خبرنگاری و علاقه ام به نگارش متن های خبری مشکلی از این حیث نداشتم و پس از اطلاع از برگزاری سمیناری با عنوان "سفیران مرز پرگهر" مرتبط با حوزه ی "فرصت شناسی و کارآفرینی در گردشگری"، در تاریخ مقرر که ۲۰ آذر ماه سال ۱۳۹۲ بود، خود را به محل برگزاری سمینار مذکور رسانیده و با انگیزه و هیجان زاید الوصفی منتظر کسب تجربه ای جدید بودم.

مطلبی که حضور در این سمینار را برایم جالب تر کرده بود، اینکه در کنار برگزاری آن، نمایشگاهی نیز برپا شده بود که ماحصل زحمات دستان پرتلاش کارآفرینانی جوان بود، و می توان گفت یکی از نکات حائز اهمیت و نقطه قوت این سمینار نیز شاید همین باشد چرا که آن را از حالت روتین درآورده و مخاطب مجبور نیست تنها به سخنان سخنرانان و میهمانان برنامه گوش فرا دهند.

برنامه با قرائت آیاتی از قرآن کریم و طنین افکندن سرود پر افتخار کشورمان آغاز گردید و نکته ی جالب توجه دیگر اینکه "جناب آقای دکتر حیدری" که خود از پیشگامان صنعت گردشگری و عضو جامعه راهنمایان گردشگری کشور نیز هستند، مسئولیت اجرای این برنامه را بر عهده داشتند و برنامه را با سخنانی در زمینه ی صنعت گردشگری و منفعت رسانی به جامعه محلی به عنوان یکی از اصلی ترین شاخصه های صنعت توریسم آغاز کردند. سپس، رشته ی کلام را به دست استاد فرهیخته "جناب آقای دکتر امیر اخلاصی" که از اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران و متخصص در برندینگ و بازاریابی هستند، سپردند تا مطالبی با موضوع "کاربرد علوم شناختی و روانشناسی در غنی سازی تجربه مشتریان" ارائه دهند.

ایشان با اشاره به اینکه در دانشگاه ها کمتر به مقوله ی توریسم پرداخته می شود، اندکی پیرامون تجربه و فروختن آن به دیگران با اضافه نمودن جنبه های ناملموسی از آن مثل شوخی و سرگرمی صحبت نمودند و اینکه همه ی تجربیات موجود در دنیا، چه در عرصه ی کار و چه در عرصه ی زندگی، می توانند هم بخش های خوشحال کننده داشته باشند و هم بخش های ناراحت کننده. ایشان با مطرح کردن این سؤال که - وقتی ما تجربه ای را به مشتریانمان می فروشیم، چه کنیم که آن تجربه از بخش های ناراحت کننده ی کمتر و طبیعتاً از بخش های لذت

گزارش سمینار سفیران مرز پر گهر

تاریخ ۲۰ آذر ماه ۱۳۹۲

شبکه اجتماعی کارآفرینان

www.karnonet.com

بخش بیشتری برخوردار باشد - توجه مخاطبین را به کشف سه اصل در مورد انسانها و استفاده از آن اصول برای جذاب کردن تجربه در حوزه ی گردشگری جلب کردند.

"دکتر اخلاصی"، سه اصل یا سه اثر در علوم شناختی که شامل اثر توالی، اثر گذر زمان و اثر منطقی سازی می شود، را بر شمردند و توضیحاتی پیرامون هر یک از سه اثر مذکور ارائه دادند. "اثر توالی" که در مورد ترتیب جریان اتفاقات یک تجربه صحبت می کند. "اثر گذر زمان" که درباره ی اینکه بشر گذر زمان را چگونه ادراک می کند، بحث می کند و "اثر منطقی سازی" که در مورد ویژگی های دلیل تراشی آدمها صحبت می نماید.

ایشان، همچنین برای هر یک از این سه اثر مثال های جالبی مطرح کرده و در ادامه با بیان کردن ۵ اصل کاربردی در مورد تجربه به سخنان خویش پایان دادند و آن اصول را اینگونه توضیح دادند. "اصل اول": پایان قوی چرا که از کل تجربه، پایان آن در خاطر می ماند. "اصل دوم": تمام قسمت های ناخوش تجربه را در صورت امکان در ابتدا قرار دهید. "اصل سوم": خوشی ها را بخش بندی و ناخوشی ها را ترکیب و یک کاسه کنید. "اصل چهارم": به مشتری حق انتخاب دهید و تعهد ایجاد کنید و بالاخره "اصل پنجم": برای خدمات و تجربه مشتریان، آداب و رسوم ایجاد کنید و به آداب و رسوم موجود نیز پایبند باشید.

در خلال برنامه، "دکتر حیدری" در زمینه ی آژانس های گردشگری و ماهیت توریسم که باید با شناخت کافی همراه باشد، صحبت نمودند و اشاره کردند که برای حرکت رو به جلو در این صنعت، نیازمند یاری دانشجویان این رشته هستیم و توریسم پایدار و توسعه ی آن، بدون توسعه ی فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی مقدور نمی باشد.

در ادامه ی برنامه، "سرکار خانم افسانه احسانی" که یکی از پیشکسوتان اکوتوریسم کشور، مدیر آموزشی "موسسه اکوتور ایران" و همچنین "موسسه آوای طبیعت پایدار" نیز هستند، به ایراد سخن پرداختند. ایشان از چگونگی علاقمندی شان به محیط زیست با توجه به مدرک تحصیلی شان - کارشناسی ارشد جغرافی و برنامه ریزی توریسم - و فعالیت هایشان در زمینه ی طراحی و اجرای توانمند سازی جامعه محلی بانوان در بخش صنایع دستی سخن گفتند و اینکه چگونه بین تخصص خود و سفرهایی که انجام می دادند، ارتباط برقرار کردند و طی آشنایی با پژوهشگران "موسسه اکوتور ایران" و استفاده از تجربیات ایشان، متوجه عدم شناخت جامعه محلی از فعالیت های گروه ها و انجمن های محیط زیست شدند و تلاش کردند تا پیوندی بین آنها برقرار کنند و با اشاره به اینکه برای انجام چنین کارهایی حتماً باید به صورت گروهی عمل کرد، فرمودند استفاده از نیروهای داوطلب، اثر گذارتر است و نقش فعالیت های داوطلبانه را در این رابطه، پررنگ دانستند.

در این بین به چالش های موجود نیز گریزی زدند و کمبود نیروی انسانی، کمبود مطالعات میدانی، فقدان رابطه بین ذینفعان و ذیربطان، کمبود منابع مالی و تأثیر مستقیم رسانه در زندگی افراد را از جمله ی آنها بر شمردند. و در انتها

نویسنده: محیا طاهر اکبری

با ذکر یک نکته ی زیبا ولی اثرگذار و جالب، سخنان خود را به پایان رساندند که "اگر به هنرهای بومی علاقمند نیستید، به کسانی که آنها را دوست دارند پیشنهاد دهید و مطالب منفی نگویید!"

برنامه با معرفی "آقای بگ زاده" به عنوان "موسس اولین باشگاه گردشگری و آژانس گردشگری"، ادامه یافت. آقای بگ زاده "که فارغ التحصیل رشته ی علوم سیاسی و روابط بین الملل هستند، سخنان خود را اینگونه آغاز نمودند که "من یک شک فلسفی دارم و آن اینکه کارآفرین شدن است یا بودن؟ و اساساً افراد، کارآفرین می شوند یا هستند؟" ایشان با اشاره به این که در ایران تعریف جامع و صحیحی از کارآفرین و کارآفرینی وجود ندارد، فرمودند "به نظر من کارآفرینی یک مرض مسری است."

"آقای بگ زاده" در ادامه به فرصت شناسی در زمینه ی گردشگری در ایران و رشته های مختلف دانشگاهی در ایران و جهان اشاره نمودند و ایراد بزرگ افراد را نداشتن دید صنعتی نسبت به مبحث گردشگری در ایران دانستند. ایشان با ذکر این موضوع که نباید در این زمینه از دولت انتظاری داشته باشیم گفتند "که این کارآفرین است که باید به دنبال فرصت ها باشد و دولت فقط بسترهای لازم را فراهم خواهد کرد."

ایشان با اشاره به فقدان شناخت کافی از صنعت گردشگری، انتقاد دیگری کرده و فرمودند که "ما متأسفانه از فرصت ها استفاده نمی کنیم و نباید تمام حواسمان معطوف آژانس های مسافرتی ای باشد که تنها مجری هستند." همچنین در ادامه، آمارهایی از سازمان میراث فرهنگی پیرامون تعداد آژانس های گردشگری در ایران و تهران و رتبه های گردشگری کشورهای نظیر مالزی و ترکیه ارائه دادند و خاطر نشان کردند که "سیاست گذاری در سطح کلان به خوبی انجام نشده است!"

"آقای بگ زاده" از تجربیات خویش به عنوان موسس اولین باشگاه گردشگری در ایران، توصیفات داشته و اهم فعالیت ها و فرصت شناسی های این باشگاه را برشمردند که از آن جمله چگونگی شناخت نیازهای مسافر ایرانی بود و این که فرصت شناسی ها باید با آمیخته های بازاریابی انطباق داشته باشد و سخن را اینگونه به پایان رساندند :

"خدایا چنان کن سرانجام کار" "که تو خشنود باشیو کارآفرین مایه دار!"

بعد از صحبت های مفید "آقای بگ زاده"، دو میهمان خارجی به نام های "صوفیا" و "الینا" که اهل اوکراین بوده و از دانشجویان دانشگاه تهران نیز به شمار می رفتند، اندکی در مورد موقعیت جغرافیایی اوکراین، زبان، دین، مذهب، صنایع دستی و مباحث مرتبط با صنعت گردشگری این کشور صحبت کردند و با ارائه عکس هایی در قالب اسلاید، از لباس های سنتی اوکراین در قدیم الایام، کمر بند، کفش، کلاه، آشپزی، پخت نان و اهمیت آن در تنوع غذایی این کشور، و مواردی از این دست، سعی نمودند کشور خویش را در بحث توریسم به ما بشناسانند.

گزارش سمینار سفیران مرز پر گهر

تاریخ ۲۰ آذر ماه ۱۳۹۲

شبکه اجتماعی کارآفرینان

www.karnonet.com

سپس، با اهدای یادبود به سخنرانان و میهمانان برنامه از همه دعوت شد تا برای پذیرایی و بازدید از غرفه های نمایشگاه به سالن اصلی بروند. برنامه لذت بخش و جالبی بود و مطالب مفیدی از دل آن برداشت کردم و همچنین، از یکی از غرفه ها که مربوط به "مادران کارآفرین کودکان نابینا" بود، گردنبندی به رسم یادبود و برای کمک به این موسسه خریداری نمودم. یکی دیگر از غرفه های جالب توجه نمایشگاه، غرفه ی "کتابخانه" بود که توسط آقای یزدانی - کارآفرین میهمان سمینار - راه اندازی و ارائه شده بود. ایشان، اتومبیل شخصی خویش را به شکل یک کتابفروشی سیار درآورده و غرفه های کوچکی در آن تعبیه کرده بودند.

پس از پذیرایی و بازدید از نمایشگاه، برنامه با دعوت از آقای "علیرضا کاظمی" - کارآفرین حوزه ی گردشگری روستایی - ادامه پیدا کرد. "آقای کاظمی" ابتدا کمی از سوابق کاری و فعالیت های اجتماعی و اقتصادی خویش سخن گفته و سپس، از چگونگی آشنایی با منطقه کوهستانی و زیبای دیلمان واقع در استان گیلان، صحبت کردند. ایشان پروژه ی خویش را به ۵۰ گام بخش بندی کرده و یک به یک برای حضار، چگونگی پیشرفت کار و روند اجرایی پروژه و موانع و مشکلات کار را توضیح دادند.

از گام های نخستین که شناخت پتانسیل منطقه، جلب توجه سرمایه گذاران مختلف خصوصاً افراد بومی منطقه، آشنایی با شرکت های ساختمانی از طریق سرمایه گذاران آشنا در حوزه ی رسانه، خرید زمین در دیلمان گرفته تا تحصیل در رشته ی هتلداری و عزم جدی برای تبدیل کردن دیلکمان به قطب گردشگری کوهستانی اسلامی، ارتباط با مردم و تهیه گزارش در مجلات و نشریات، گردآوری فرهنگ های فراموش شده ی منطقه با توجه به غنای تاریخی آن، برقراری ارتباط با مسئولین دولتی، سازمانها و نهادهای ذیربط، ایجاد دفاتر زنجیره ای. در نهایت، اجرایی کردن آن به شکل اولیه و طرح کمپ های فصلی که شامل مجموعه ی کاملی از امکانات اقامتی و تفریحاتی بود.

"آقای کاظمی"، در فرصت کوتاهی که در اختیار داشتند، تمامی زوایای کار و چگونگی پیاده سازی این طرح، امکانات و ملزومات بکار گرفته شده، برنامه زمان بندی و تبلیغات و بازاریابی را با ارائه اسلایدهایی متشکل از عکس هایی زیبایی از این منطقه کوهستانی و کمپ های گردشگری، برای مخاطبین توضیح دادند. که برای من، به عنوان یک گیلانی جذاب و جالب توجه بود زیرا که منطقه سیاهکل و دیلمان دارای جاذبه های گردشگری فوق العاده زیادی است اما به دلیل کمبود و حتی نبود محل اسکان مناسب برای مسافران و گردشگران، فرصت های گردشگری و کارآفرینی اش را از دست می دهد.

"جناب آقای کاظمی" که در طول سخنرانی با شور و هیجان خاصی از روند کار صحبت می کردند - نشان دهنده ی انگیزه ی بالای ایشان است - سخنانشان را با ارائه یک پیشنهاد به دانشجویان و کارآفرینان به انتها رساندند: "دست به قلم شده و فکرهایتان را به روی کاغذ منتقل کنید."

گزارش سمینار سفیران مرز پر گهر

تاریخ ۲۰ آذر ماه ۱۳۹۲

شبکه اجتماعی کارآفرینان

www.karnonet.com

هنوز سخنران بعدی به جایگاه دعوت نشده بود که "سرکار خانم احمدی" از عوامل کوشا و فعال برگزاری سمینار و عضو انجمن علمی دانشکده از "آقای ساسان" تقاضا کردند تا برای لحظاتی با دانشجویان سخن بگویند. سخنران ایشان در چند نکته ی کوتاه ولی کلیدی خلاصه شد:

- در هر رشته ای که هستید، باید مطالعه داشته باشید.
- در این صنعت - توریسم - خسیس و بد اخلاق نباشید!
- با ورود به این صنعت، درب های تازه ای از زندگی به روی شما گشوده خواهد شد.
- راهنمای تور، مهربانتر، با صفاتر و صمیمی تر از راهنمای ایرانی وجود ندارد!

و جمله ی پایانی با تشبیهی بسیار جالب اینک: "ایرانی مثل سیب گلاب است، و عطر سیب گلاب در هیچیک از سیب های دنیا وجود ندارد!"

سپس با تشویق و همراهی حضار، "جناب آقای سلیمانی" - کارآفرین حوزه ی گردشگری دریایی - به جایگاه دعوت شدند. ایشان که "عضو کمیته ملی گردشگری دریای ایران" و "شرکت کیش پارس مارین" هستند، سخنان خود را با جمله ای، با درون مایه ی طنز آغاز نمودند که "صنعت گردشگری دریایی، صنعت شتر گاو پلنگ است" چرا که هیچ سازمان و نهادی مسئولیت مستقیم آن را بر عهده نمی گیرد. و با اینکه در برنامه چهارم و پنجم توسعه مطرح شده اما هنوز تعریف مشخصی از این صنعت ارائه نشده است. به هر حال، ایشان به تعریف یک خطی از این صنعت بسنده کردند و گردشگری دریایی را شامل هر گونه فعالیت گردشگری در دریا، ساحل، فراساحل، رودخانه ها، تالابها و استخرها دانستند.

همچنین در ادامه، از مشکلات و موانع کار، جبر طبیعت و ترس توریسم ایرانی از صنعت گردشگری دریایی سخن گفته و با تاکید بر فقدان متولی برای این صنعت، یکی دیگر از مهمترین چالش های این صنعت را اینگونه توصیف کردند که فرهنگ گردشگری دریایی نه در میان گردشگران ایرانی و نه در میان مسئولین امر، جا نیفتاده است. ایشان به ساخت اولین کشتی و اولین بندر تفریحی در شمال ایران و اولین مجتمع فراساحلی ایران اشاره کردند و فرمودند علی رغم این که صنعت مذکور در دنیا یکی از گرانترین بخش های توریسم است، اما متأسفانه در ایران استقبال چندانی از آن نمیشود.

"جناب سلیمانی" در پایان سخنانشان، از دانشجویان دعوت کردند تا بین دانشگاه و کمیته ملی گردشگری دریایی ارتباط متقابلی برقرار نمایند و دو شرط را برای ورود به این صنعت لازم دانستند: "۱. عاشق باشید ۲. دیوانه باشید انتخاب با شماست!"

و سرانجام در پایان این سمینار پربار، دو میهمان خارجی دیگر از کشور ارمنستان داشتیم، که آنها نیز در مورد جاذبه های گردشگری و مکان های تاریخی کشورشان با پخش ویدئو کلیپی، به ایراد سخن پرداختند. و در نهایت با اهدای

نویسنده: محیا طاهر اکبری

گزارش سمینار سفیران مرز پر گهر

تاریخ ۲۰ آذر ماه ۱۳۹۲

شبکه اجتماعی کارآفرینان

www.karnonet.com

یادبود توسط "جناب آقای دکتر سجادی" به میهمانان، برنامه خاتمه یافت. و من ماندم و یک تجربه ی جالب و جرقه های تازه ای که در ذهنم ایجاد شده بود. امیدوارم با برپایی اینگونه سمینارها و همایش ها به تبادل اطلاعات و تجربه میان کارآفرینان و دانشجویان پرداخته تا با تلفیق دانش و تجربه و مدد مسئولان، شاید ما نیز در آینده ی نه چندان دور سفیران خوبی برای مرز پرگهر ایران عزیزمان باشیم. به امید آن روز و داشتن ایرانی بیش از پیش کارآفرین...